

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Pe un an 60 coroane. — Pe șase luni 30 coroane. — Pe trei luni 15 coroane.
Ziarul apare Marțea, Joia și Sâmbăta

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

== Prețul inserțiunilor, după învoială ==

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

In fața alegerilor

Se fac pretutindenea cu mare încordare pregătirile pentru alegeri la parlamentul din București.

S'au publicat candidările oficiale la noi, candidările oficiale, cari sunt și ale partidului național român dela noi, și se țin întruniri, în cari candidații de deputați se presintă înaintea alegătorilor, spre a arăta acestora de ce principii vor fi conduși în activitatea lor parlamentară, cu alte cuvinte spus, care este programa lor în parlamentul țării.

Mai deaproape ne interesează pre noi alegerile dela noi de aici, pentru alegerile din vechiul regat se interesează partidele vechi de acolo.

Tocmai pe când punem pe hârtie rândurile acestea bărbății noștri, cari se ocupă cu politica, cari voiesc să ia parte activă la alegeri, parte activă în parlamentul țării, parte activă în politica statului, cutrieră satele noastre, spre a informa pre alegători, și a îndruma alegerile în direcțiune bună.

Cum acuma s'a garantat libertatea tiparului, s'a garantat libertatea întrunirilor este mult înlesnită îndreptarea alegerilor în direcțiune bună, în direcțiune sănătoasă.

Avem datorință cu toții se contribuim cu toate puterile noastre, fiecare la locul seu, și în cercul activității sale, ca alegerile acestea de deputați la parlamentul țării, alegerile acestea, primele alegeri în România Mare, primele alegeri libere, primele alegeri în semnul libertății, cu vot secret, universal, se aibă curs normal. Înțelegem, libertatea alegătorilor, de a se manifesta neinfluențați prin mijloace neiertate.

Să se stărpiască pentru totdeauna corupțiunea, să se delătore pe vecie presiunea, din partea organelor dela administrațiunea statului și se nu mai cunoaștem nici după nume terorismul executat în trecut prin mijlocirea jandarmeriei.

Corupțiunea în sistemul alegerilor de deputați în fostul stat ungueresc atât s'a fost înrădăcinat, încât ea era generalisată la tot felul de alegeri.

Era dogmă, credință fermă, că nici un fel de alegere se nu se facă, să nu se poată face fără corupțiune.

Lumea mergea cu corupțiunea fățiș, fără nici o rușinare, se considera ca un ce natural, ca alegătorii cu săptămâni înainte să fie tractați cu mâncare, cu beutură, și să se împartă bani.

Singuraticile partide și aveau casa lor, casa partidei, din cari se făceau plătirile împreunate cu alegerile. În casa aceasta a partidei incurgeau bani din

greu, din isvoare cinstite și necinstite, curgeau de bună voie, curgeau din silă.

Ni aducem cu sfială aminte cât de departe mergea negenarea în direcțiunea aceasta. De comun oameni bogați, milionari, erau ridicați la demnități, la ranguri în stat, și pentru aceasta dau bani, cari intrau în sacul dela cassa partidului.

Aleși erau nu cei vrednici, nu cei cu chemare, nu cei cu tragere de inimă pentru binele statului, nu cei ce cunoșteau nevoile poporului.

Nu! Doamne ferește. Aleși erau, cei ce se designau din partea guvernului, din partea partidului, de comun, din partea partidului dela putere.

Corupțiunea în acest felu a intrat în obiceiurile alegerilor, și a corupt formal pe alegători. În corupțiunea aceasta nu mai bătea la ochi împrejurarea, că se alegeau oameni cu totul streini de lege, de neamul, de vederile alegătorilor, oameni pe cari nici după nume nu-i mai cunoștea nime, erau însă oameni, cari au dat parale și în cassa partidului.

Așa s'a urmat zeci de ani în cercul Sebeșului, așa la Brețcu, așa la Ocna-Sibiului, ca se ne restringem la cercurile cele mai tipice în corupțiuni.

Favoriții erau de obicei din neamul cel ales, din neamul lui Israil.

Paralel cu corupțiunea mergea terorismul, presiunea din partea guvernului prin organele dela administrațiune pentru candidații oficiali.

În ajutorul acestora apoi o serie întreagă de nelegiuiri, de silnicii, toate chemate a face imposibile alegerile libere.

Toate acestea au trecut în domeniul nelegiuirilor din trecut. Ca visuri urâte mai trec din când în când dinaintea ochilor noștri sufletești.

Să aruncăm vâlul uitărei asupra acestor lucruri urâte și să ne bucurăm întru Domnul, că am scăpat de asemenea sisteme de corupțiune, cari înveninau întreaga viața noastră.

Azi altcum se presintă poporul nostru în fața alegerilor.

Este garantată libertatea cea mai desăvârșită. Toți au drept la vot, care este secret, neinfluențat cu mijloace neiertate.

Este eschisă corupțiunea, este eschisă, presiunea din partea organelor dela administrațiune, este eschisă teroarea din partea jandarmeriei, sunt eschise silniciile de tot soiul și alegătorii noștri liber dau votul pentru oameni de neamul lor, de legea lor, și cari cunosc nevoile neamului.

Se dăm mulțămită Domnului, că am ajuns zilele acestea.

Primenire sufletească

Războiul mondial care a zguduit lumea întreagă din temelii a trezit masele largi ale popoarelor la o nouă viață. Multe din întocmirile, de cari înainte n'ar fi îndrăznit nimeni să se atingă au trebuit cu totul desființate sau cel puțin în mod radical modificate, ca să corespundă acestor vremuri noi. Politicianii și oamenii de stat, au trebuit în multe privinți să-și schimbe părerile și să-și revizuiască planul lor de muncă.

Evenimentele acestor patru ani din urmă, cari au fost hotărâtoare pentru existența noastră ca stat și neam au adus cu sine o mulțime de reforme, pe cari cei dela cârmă au fost siliți să le pue în aplicare. De un an de zile noi trăim, ca și restul lumii în era reformelor. S'au făcut multe reforme, și bune și rele, unele mult apreciate, iar altele combătute cu înverșunare. Toate aceste reforme au tendința de a da mulțimii libertate și drepturi, de a îmbunătăți starea economică și materială. Dela felul alcătuirii și aplicării acestor reforme depinde viitorul statului și bunăstarea cetățenilor.

Și fiindcă trăim în timpul reformelor, e bine să ne gândim și la acea reformă care astăzi se impune cu atâta stăruință, la reforma sufletească. Războiul cu multele sale peripecii a făcut ca morala să scadă mult și să facă loc tuturor moravurilor rele și desmățate. De un timp încoace observăm cu durere și strângere de inimă, cum aceste moravuri se introduc în viața noastră și încep o discompunere îngrijorătoare. Ori unde ne întoarcem, în presă, ca și'n viața particulară vedem acest trist simptom, care e merit să distrugă reputația noastră ca stat și ca neam. De se întâmplă undeva vr'o irregularitate, un furt, o mituire, și vai, de aceste se întâmplă multe — auzi pe cutare zicând: «Trăim doar în România Mare» sau «Sântem doar în Orient» sau «Toți funcționarii noștri sânt pungăși». Dar la ce am mai înșira exemple? Nu ne oferă destule și prea destule exemple o parte din presa noastră, care se folosește de un limbaj și de expresii nedemne de menirea ei?

Urmăriți ziarele ce ne vin din vechiul Regat și veți vedea că pentru aceste nu există nemic cinstit și curat în Țara Românească. N'au respect nici de persoana Suveranului nostru, nici de Constituția țării, de absolut nemic. Și aceste ziare își inchipue că muncesc pentru regenerarea vieții noastre și contopirea noastră sufletească. Nu, domnilor, în felul acesta se înveninează sufletele oamenilor cinstiți, cari își iubesc neamul și țara și cari ar voi să-și vadă neamul lor ajuns la acea treaptă culturală, unde să domnească munca, cinstea și respectul reciproc. Numai când vom ajunge la această țintă vom putea spune împăcați, că jertfele aduse de cei mai buni fii ai neamului nostru n'au fost zădărnice. Ca să ajungem la această țintă se impune de urgență o reformă sufletească, la care vor trebui să colaboreze toți acei cari au mai păstrat în sufletul lor un strop de idealism și cari doresc ca neamul nostru să fie respectat și prețuit de toți, prietini și dușmani, după cum merită.

O unică mângăere avem, știind că aceste reflexii făcute se referă numai la cele câteva mii de suprapuși, pe când masele largi ale poporului și-au păstrat sufletul curat, fiind conștii de menirea lor. Această reformă radicală de

primenire sufletească, care va trebui să se facă fără întârziere în Țara Românească va fi sprijinită de masele largi ale poporului, cari știu să-și facă datoria, dar își pot apăra și drepturile și cinstea.

«VOINȚA POPORULUI».

Birou de presă română

Greutățile de cari se lovește Presa noastră în aflarea promptă de știri, întârzierea ce o suferă instituțiile noastre financiare, industriale și comerciale până să aflu câte o știre care e legată de bunul lor mers, lipsa de știri precise și la timp comunicate, care stingherește atât de mult organizațiile noastre politice, precum și pe mulți din bărbații politici, toate acestea fac necesitatea unui *Birou al Presei Române*, foarte mult simțită. Convinși de nevoia unei astfel de instituții am procedat la înființarea ei și sperăm că acest Birou va fi la înălțimea instituțiilor similare din străinătate.

Serviciile pe cari acest birou și propune să le îndeplinească sunt:

Să înlesnească Presei din țară, organizațiilor politice, bărbaților politici, autorităților cât și instituțiilor economice, financiare, industriale și comerciale, prin buletin, telefon, telegraf, curier motocicliști, cunoașterea rapidă și exactă a întregii actualități, comunicându-le imediat și urgent tot ce-i poate interesa.

Acelaș serviciu va informa de urgență și Presa și instituțiile din străinătate.

Să ia interviewuri, să facă anchete de tot felul pentru a servi Presa din țară și pe cea din străinătate; deasemenea să ia interviewuri și să procedeze la anchete în străinătate pentru a servi presa română.

Să editeze un buletin zilnic, cuprinzând știrile pe cari le va căpăta din țară și din străinătate.

Știrile cari au importanță deosebită fie direct, fie prin consecințele ce pot decurge din ele, vor fi comunicate abonaților imediat ce vor sosi, prin curieri motocicliști și telefon în Capitală, prin telefon și telegraf în Provincie.

Ziarelor li se vor comunica toate știrile pe măsură ce vor sosi până la încheierea paginei prin curieri speciali și prin telefon, iar celor din Provincie prin telefon sau telegraf.

Ziarele din țară vor găsi în buletin pe lângă știrile originale cari le vor interesa, și tăeturi din ziarele române, franceze, engleze, germane, americane, italiene, etc. și în special din ziarele țărilor învecinate ca: Rusia, Polonia, Ucraina, Ungaria, Ceho-Slovenia, Jugo-Slavia, Bulgaria, Grecia, Turcia, etc.

Ziarele străine, de obicei atît de greșit, tendențios și în cazul cel mai bun confuz și tardiv informate, despre cele ce se petrec în mișcarea noastră politică, economică și socială, — ceea ce pentru ele e un desavantaj iar pentru țara noastră o pagubă reală și adesea o

adâncă jignire, — vor fi informate de acest birou cu toată atențiunea cuvenită.

Un serviciu special de motocicliști va fi organizat pentru a transmite informațiile noastre autorităților, cluburilor și bărbaților politici.

Informațiunile ce vom da instituțiilor financiare, industriale și comerciale vor fi culese cu deosebită îngrijire și scrupulozitate și controlate de specialiști. Aceste instituțiuni pot cere «Biroului Presei Române» informațiuni ce le interesează și el își va face o deosebită datorie de a le procura amănuntele și știrile cerute.

«Biroul Presei Române» va fi astfel întocmit și va funcționa în așa chip ca să devie în cel mai scurt timp, prin riguroasa, bogata și diversă lui documentațiune, un instrument de progres și de sănătoasă dezvoltare pe toate terenurile pe care își va exercita activitatea.

El se va ține departe de orice frământări politice.

Conducerea «Biroului Presei Române» este încredințată unui comitet de ziariști de carieră cunoscători profunzi ai mecanismului ce reclamă organizațiunea unui asemenea birou.

Primiți, vă rugăm. Domnule, încredințarea osebitei noastre considerațiuni.

În numele administrațiunii:

Iosif R. Petreanu

fost director al ziarelor «Progresul» și «Propaganda» Membru al Asociației G-le a Presei Române și Membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști.

Achille Saraga

director al revistei «Monitorul Comerciului, Industrii și Financelor» Membru al Asociației G-le a Presei Române.

P. S. — Autoritățile, instituțiile financiare industriale și comerciale, cluburile politice, bărbații politici precum și ziarele din țară și străinătate cari doresc să se aboneze, sunt rugate să se adreseze biroului, Calea Victoriei Nr. 30 București, pas. Macca, pentru a li se arăta condițiile de abonare.

Nr. 28/1919.

Apel

La «Căminul de copii» din Târgul-Murăș sunt primiți 200 copii săraci (dintre cari 155 sunt români dela sate), cari primesc gratuită proviziunea peste zi. Când aduc aceasta la cunoștință, fac totodată apel călduros la maritimozitatea publicului românesc, rugându-l să contribuie la susținerea Căminului cu bani, ori cu alimente. Îndeosebi sunt rugați preoții și învățătorii, să explice poporului înșămăntătea institutului nostru, și jertfa care o aduce în scumpetea actuală pentru fii țăranilor dela sate, și să-i îndemne, ca să ne vină întru ajutor, ca și noi să ne putem îndeplini datorița față de odraslele neamului nostru, cari doresc, să-și stâmpere setea de lumină din izvorul culturii române.

Orice dar, să se dea primăriilor comunale, cari apoi le vor trimite administrației Căminului de copii, strada Sándor Iános Nr. 10.

Târgul-Murăș la 12 Octomvrie 1919.

Emil Căliman

preot, administratorul căminului.

Prospect

Subscriții fundatori luăm inițiativa pentru întemeierea unei societăți pe acțiuni «George Barițiu» cu un capital de 1.000.000 lei, împărțit în acțiuni nominative de câte 100 lei acțiunea.

Sediul Societății este Brașov cu sucursale în orașele principale din Ardeal.

Durata societății este nelimitată.

Scopul Societății este:

a) Editarea de ziare.

b) Înființarea unei case de editură, librărie, colportaj și agenție de publicitate.

c) Înființarea de institute de arte grafice, zincografie, legătorie, cartonaje, papetărie și orice întreprindere în legătură.

Societatea va fi condusă de un consiliu de administrație de cel puțin 10 și cel mult 15 membri. Fundatorii își rezervă dreptul să numească pentru primul period de patru ani Consiliul de administrație. De asemenea își rezervă dreptul selecționării subscriberilor, ce se ofer. Censorii vor fi aleși de adunarea de constituire.

În adunările generale proprietarii alor 1—5 acțiuni au dreptul la un vot, dela 5 acții în sus după fiecare 10 acțiuni următoare mai primește un vot. Nimeni nu poate avea însă mai mult de 10 (zece) voturi. Băncile și societățile anonime vor fi reprezentate la adunarea generală printr'un singur plenipotențiat.

Acțiunile se pot subscrie în Brașov: la administrația ziarului «Gazeta Transilvaniei» și la filială «Albina», în Zărnești la Banca «Creditul», în Cohalm la Banca «Economia», în Sighișoara la Banca «Târnaveana». În Mediaș la Banca filială «Albina», în Făgăraș la Banca «Furnica», în Șercaia la Banca «Șercaiana», în Sibiu la Banca Centrală pentru industrie și comerț, la «Albina» și la «Lumina», în Cluj la Banca «Economul» și «Vatra», în Arad la Banca «Victoria», în Blaj la Banca «Patria», în Orăștie la Banca «Ardeleana», în Dej la Banca «Someșana». În Târgul Muiășului la Banca filială «Albina», în Lugoj la Banca filială «Albina», în Oradea-mare la Banca «Bihoreana».

Autorizație specială de a primi subscrieri de acțiuni are preotul Aurel Nistor din Arpădac.

Termenul până când se primesc subscrierile de acțiuni este de 15 Noemvrie 1919.

La subscriere se plătește 30% din capitalul subscris și câte 10 lei, cheltueli de fondare. Restul de 70% se va achita în două rate și anume la 1 Ianuarie 1920 și la 1 Aprilie 1920.

Fundatorii garantează solidar pentru sumele vărsate până la adunarea de constituire, care se va ținea cel mai târziu până la 30 Nov. 1919 și care va fixa capitalul social, ținând seamă de subscrierile ce se vor face.

Brașov, la 22 Septemvrie 1919.

Fundatorii:

Iuliu Maniu, Alexandru Vaida, Mihaiu Popovici, Dr. George Baiulescu, prefect, Dr.

FOIȘOARA

Din viața sfinților

De D. Anghel

Extraordinară și misterioasă este puterea alcoolului. El poate da visuri, poate să te facă să uiți pentru o clipă amarurile vieții, dar cine a gustat din cupa acestor plăceri, își lasă până la sfârșit și mintea în fundul ei.

Oricum, el împărățește lumea. Și, ca să momească mai bine, închisori de cleștar în fel de fel de fețe i s'a făcut cupe și pahare de nenumărate forme s'au inventat, dela cupa de corn din care sorbiau anticii miezul, sau zeii delicioasa ambrozie și până la paharul rafinat al zilelor noastre.

Cine a băut va mai bea și excepția rară a regelui din Thule, care la un moment dat făcu magnificul gest, zvârlindu-și cupa în talarurile mării, după care nimeni nu l-a mai văzut bând, nu s'a mai repetat de atunci.

Fostele congregații de benedictini, o știau, de sigur, aceasta și în laboratoarele lor misterioase, din extractul ierburilor parfumate, pe

care le cunoșteau ei singuri, din sucul florilor încropite de soare din cine știe ce miresme și din ce efluvii pe care le împrumutau alcoolului își pregăteau delicioasele licoruri, cari sub egida sfintei cruci etichetate pe fiecare sticlă, se răspândeau în toată lumea.

Călătoriau visurile multicolore, eșite din tainica oficină, se răspândeau mirositoare otrăvuri, și crima și nebunia își făceau liber drumul, nesupărate de nimeni.

Acestea le făceau misterioșii călugări în sihăstriile lor adumbrite și mirositoare odată cu rugăciunile ce poate le înălțau spre Domnul și în glasul clopotelor, ce-și întindeau cercul vibrațiilor la infinit...

Ce ierburi cultivau printre florile lor nu știu și n'a știut să mi-o spue nici părintele Teofilact. El însă n'ar da, pentru nimic în lume, licoarea lui pe a benedictinilor, căci au și călugării noștri iarba lor tainică, mult mirositoare melisă, din care și-au făcut o specialitate.

Și e glumeață, posnașă și gureșă melisa după vecernie. O lacrimă picurată într'o cafea, îi dă o aromă netăgăduită. Dar dela picătura ce o torni într'o cafea, dacă demonul te îmbie să-ți umpli și o jumătate pahărel, atunci, fără

să vrei, faci apel la garafă.

Și totuși, părintele Teofilact spune că e bună de leac, ca și cum boala lui ar mai putea găsi lecuire.

Cât ține ziua, pecetluită, ca și sticla din gârlici, rămâne gura lui. Ursuz și întunecat ca un haiduc umblă după treabă, apare și dispare furișându-se printre negrii brazi ce-i împrejmuie livada, adună roadele căzute, își svântează vânzolind în aer patele de fân mirositor, își cercează cu băgare de seamă stupii, vorbește în limba lor cu vacile și cu viței, își clădește lemnele în stângen pentru la iarnă, când își închide viscolul cărările și nu mai e chip să eși din casă și din când în când își mai aduce aminte, prea arar, când se aude zgomotul sec al toacei și mai lacrimăază un sunet de clopot, să-și mai ducă mâna în numele tatălui și să schițeze un gest de rugăciune.

Seara însă, când stăm noi în ceardac și luna își mișcă razele printre ramurile merilor bătrâni din livadă, se dă și el aproape de noi și răvnește la sticla de coniac. Noi îl îmbiem, că știm, că coniacul e frate cu melisa și că odată ce se întâlnesc se pun la stat, ca rudele ce nu s'au văzut de mult.

Vasile Saftu, protopop, Dr. Nicolae Vecerdea, prefect, Petru Popovici, prefect de poliție, Dr. Iosif Blaga, director, Ioan Pricu, director al Școlii com., Aurel Ciortea, profesor, Ioan C. Panțu, profesor, Axente Banciu, profesor, Pompiliu Dan, revizor, «Creditul Technic», Tiberiu Eremie, inginer, Ioan Prișcu, preot, Aurel Nistor, preot și administratorul «Gazetei Transilvaniei», Dr. Pompiliu Nistor, medic, Dr. Aurel Dobrescu, medic, Dr. Alexe Sulică, medic, Dr. Vasile Glăjar, avocat, Constantin Sfetea, editor-librar, Emil Socaciu, consilier municipal, Ioan Clopoșel redactor șef, Virginiu Șt. Iosif, redactor șef, Victor Braniște, secretar de redacție, Ilie Cristea, prof. și redactor, Ioan Brotea, redactor, Mihail Samarineanu, redactor — la «Gazeta Transilvaniei».

Știrile zilei

Aviz. Agenția Telegrafică «Dacia», care își are sediul la Sibiu, s'a mutat la Cluj. Centrala Agenției telegrafice Dacia e la București, sucursala la Cluj.

Concertul Adele Reissenberger-Umling 26 Octomvrie 1919 seara la ora 7^{1/2}, în sala Unicum. Programul conține și cântece de T. Brediceanu, I. Scarlatescu și G. Dima. Biletele să găsească la Teatrubiuro Strada Cismădiei Nr. 53 și în sala concertului.

Aviz. În vederea alegerilor pentru cameră și senat în circumscripția Brad să vor ține adunări populare în următoarele centre:

1. În Cristior, Mhăleni, Buceș: Duminecă în 6/19 Octomvrie înainte și după amiază.
 2. În Blăjeni: Marți 8/21 Octomvrie.
 3. În Brad: Duminecă 13/26 Oct.
 4. Luncoiul de jos: Luni în 14/27 Oct.
- Candidații partidului național român designați de delegații comitetelor comunale și județene sunt:

Pentru cameră: Dl Pompiliu Piso, adm. protopop al Zarandului.

Pentru senat: Dl Lazar Părvu, plugar.

Apel către profesori de muzică, învățători și preoți. Spre a putea forma un repertoriu coral pentru tot felul de școli și pentru toate țările românești, în urma intervenției dlui Inspector al învățământului muzical, în înțelegere cu domnul Administrator al Casei Școlilor, se face apel la toți profesorii de muzică, preoți și învățători din Bucovina, ca să trimeată Ministerului instrucțiunii și cultelor din București tot felul de melodii și coruri din regiunea lor, cu indicația localității, a culegătorului și a altor date ce se vor găsi necesare. Ele se vor colecționa de dl Inspector al învățământului muzical și vor servi de bază pentru formarea repertoriului coral.

Proprietarii de tipografii din județele ardelenne: Sibiu, Brașov, Treiscaune, Murăș Turda, Târnava-mare, Târnava-mică, Olorheiu și din județul Caraș Severin, au format o Uniune în care Uniune sunt pe cale a mai intra și colegii din județele Hunedoara, Cluj, Bistrița-Năsăud și Turda-Arieș.

Reprezentanții județelor unite au încercat să reînnoiască cu culegătorii vechiul tarif, încheiat în Budapesta și expirat la 30 August a. c. însă tratativele au eșuat. Sediul noii Uniuni încă nu e statorit. — Agendele Uniunii, a cărei statute sunt în pregătire, se vor conduce în mod provizor de către W. Krafft, proprietar de tipografie, George Poponea conducătorul tipografiei arhidiecezane în Sibiu și Adi Árpád, proprietar de tipografie în Târgul-Murășului la adresa cărora sunt a se trimite orice întrebări referitoare la chestiunile tipografice și în special în afacerea tarifului.

Deschiderea internatului din Rădăuți. S'a hotărât deschiderea internatului de băieți, Ștefan cel Mare din Rădăuți pe ziua de 1 Noemvrie a. c. Taxa lunară e 300 cor. de elev. Taxa de primire e 40 de cor. Cereri pentru reduceri sunt a se trimite până în 20 Octomvrie și anume la adresa Directorului internatului, dl profesor Ioan Flaișer, prof. la liceul «Eudoxiu Hormuzachi» și trebuiesc însoțite de un certificat de paupertate.

La fondul fabricantului Sam. Wagner pentru ajutorarea meseriașilor români neputincioși și scăpătați, a binevoit a dăruî absolutul de teologie, dl Valeriu Caicuțiu, cor. 15. — Starea fondului cor. 1.016.92. Pentru darul generos exprimă calde mulțumiri pentru comitetul Reuniunii meseriașilor sibieni *Victor Tordășianu*, president, *Ștefan Duca*, notar.

Școala de specie pentru lucrarea lemnului din Câmpulung-Bucovina. După o stagnare mai mare din cauza distrugerii prin foc a edificiului școlar și a tuturor întocmirilor în decursul războiului școala de specie pentru lucrarea lemnului din Câmpulung, unica instituție pentru creșterea meseriașilor cu limbă de propunere română în țeară va redeschide în 20 Octomvrie a. c. deocamdată următoarele cursuri ș. a. 1. Școala de specie pentru tâmplărie și strugărit. 2. Cursul pentru sculptură în lemn. 3. Cursurile de desen pentru măiestri și calfe. Primirea elevilor va avea loc în 13 și 14 Octomvrie a. c. În școala de specie pentru tâmplărie și strugărit și în cursul pentru sculptura în lemn se vor primi acei aspiranți, cari au finit școala primară, au împlinit etatea de 14 ani și întrunesc aptitudinea fizică pentru meșteșugul respectiv. Invalizilor se va da deosebită atențiune, se vor instrui individual luându-se în considerare defectele corporale. Un institut de glorie națională cu merite neperitoare pentru neam și țară, care sub împrejurări destul de grele a contribuit

mult la rededeșteptarea și reînvierea vechilor bresle românești, cu o reputație mare în țară și în străinătate începe iarăși activitatea culturală în folosul țării și al neamului și de aceea credem că va găsi pretutindeni sprijinul cuvenit.

Deputați congresuali preoțesți în dieceza Caransebeșului au fost aleși în cercul I Caransebeș; Filaret Musta, arhimandrit, vicariu episcopesc în Caransebeș; în cercul II Logoj; D. George Popovici, protopresbiter în Logoj; în cercul III Făget: Sebastian Olariu, protopresbiter în Făget; în cercul IV Jebel: Ioan Pepa, protopresbiter în Buziaș; în cercul V Ciacova: Augustin Ghilezan, protopresbiter în Ciacova; în cercul VI Vârșet: Dr. Iosif Tr. Badescu, protosincel asesor consist. în Caransebeș; în cercul VII Petrovaselo: fiind sub ocupație sârbească colegiul nu s'a putut întruni; în cercul VIII Iam: Emanuil Ciuleiu, preot în Ciuchiciu; în cercul IX Oravița: Andreiu Ghidiu, protopresbiter în Caransebeș; în cercul X Mehadia: Dr. Cornel Cornean, protodiacon, secretar consist. în Caransebeș.

Loc de bursieră pentru o bucovineancă la școala profesională «Elena Gh. Mărzescu» din Iași. În dorința de a contribui la ridicarea și răspândirea învățământului profesional practic și în provinciile române cu care ne-am unit. Comitetul Societății Reuniunii Femeilor Române din Iași, a hotărât să acorde o bursă unei eleve din Bucovina, de naționalitate română, în școala profesională de fete «Elena Gh. Mărzescu». Eleva (între 12—14 ani) trebuie să fi absolvit, cu succes cursul primar. Părinții vor fi obligați a-i da îmbrăcăminte și requisitele școlare necesare. Anul acesta cursurile încep la 15 Octomvrie. Școala are ca bază practică două ateliere: de lenjerie și de croitorie și ca anexe atelier de cusături românești și de blănărie. Cererile însoțite de documentele necesare și de o recomandare din partea autorităților de aici se vor trimite direct către Direcțiunea Școlii la Iași.

Dela poliție. Dela poliția din Sibiu ni s'a trimis un extras din mișcarea populațiunii, în cursul luni Septemvrie a. c. din care dăm, următoarele informațiuni.

S'au anunțat pentru rămânere permanentă în oraș 123 bărbați și 155 femei.

Pentru meserii și comerț sodali și ucenici 161.

Pentru spital și alte institut de îngrijire 706. Elevi de școale 251, aresturi, temnițe 10.

Servitori bărbați 11, femei 192, au eșit din serviciu femei 17.

S'au anunțat streini 3922 ca întrați, și 3565 ca eșiți din oraș.

Cinematograful Apollo. Joi 23, Vineri 24 Oct. 1919. La cerința generală a publicului: *Copilul dela Paris*, cea mai surprinzătoare și încordătoare dramă de prezent.

Și așa benedictinul Teofilact ne spune multe taine. Vorbește de stareți ucși, de copii lepădați prin fundul bălților, de fioroase sacrilegii și de câte toate, petrecute sub noaptea comănacului și a negrei rase.

— «Căci, dacă te-ai potrivit, zice el, cum fac mulți, cu ce-ți dă statul sau mănăstirea, n'ai duce-o nici un cășlegi. Eu n'am fost prost ca alții, de aceea mă vedeți încăput! că pe pustia de loc, pe mi l-a dat mănăstirea acum treizeci de ani ca să-mi pasc vita, nici nu-mi puteam întinde bine anteriorul ca să dorm, cum doarme un creștin. Dar eu casă mi-am făcut, dar asta e altă poveste și voi spune-o altădată. Acum numai despre loc vreau să vă povestesc, cum l-am crescut și l-am întins ca pe un aluat; și întreabă cum? Că dacă întinzi de pământ, el nu se întinde și că dintr'o prăjină ce am avut, am făcut douăzeci și mai bine, nu ca ceilalți cari au rămas tot cu una, de n'au nici unde să-și pască vitele. De altfel m'a chemat și Sfinția Sa Starețul într'un rând, când n'avea unde pască vitele mănăstirii, și m'a întrebat și el: Cum de am făcut, de am atâta pământ? Și cum gustasem ca astăseară, o leacă de melisă, i-am spus curat că atunci, de mult, când mi-a dat și

mie pământ ca altora, mi l-am îngrădit cu par de salce și l-am legat cu nuele. Apoi gardul se strică cu vremea, că de aceea-i gard și trebuie să-l dregi și eu l-am dres când la răsărit când la apus, că se cunosc încă urmele parilor. Cum zic, eu am umblat cu gardul, l-am mutat când aici când colo, câte o șchioapă. Acum vezi și Sfinția ta cât poate să umble un gard în treizeci de ani. Bine, părinte Teofilact, mi-a zis Starețul, acuma istoria cu gardul o pricep eu, da lunca de sălcii de unde? Apoi Sfinția ta nu știe, că parul de salcie odrăsește și nu-și închipuie că eu nu mi-am scos parii când mi-am mutat gardul? Acuma numără și dă parii și ai să vezi, câți pari au fost, atâți copaci sunt astăzi.

«Și n'a mai zis nimic Sfinția Sa decât atât: la vezi părinte Teofilact, că nu mai avem unde pască vitele mănăstirii și e păcat. Apoi dacă n'ar avea Sfinția ta nu-ți fie grije, că pe la ale mele le-oi duce la mine și nu-ți-oi face pagubă.

«Iată așa mi-am întins locul fiilor, căci a zis Hristos paralicului din parabolă: «Ia-ți patul tău și umblă», ori parabola e făcută s'o înțelegi după nevoie și numai pentru proști rămâne literă moartă. Eu n'aveam nevoie de pat, căci slava Domnului, sunt om în putere dar mi-am luat

gardul și am umblat. Da, mi am zis așa: Ia-ți gardul tău și umblă Teofile, că altfel te-ai prăpădit. Ia-ți gardul tău și umblă și la adăpostul lui, fă să crească iarba, las', să odrească sălciiile, să-ți cânte vântul într'ânsele și să te umbrească, altoiește-ți pomii din livadă, să ai mere și gutui de pus în ocnită pentru iarnă, și mai îngrijește de cele flori, că s și ele o podoabă a lui Dumnezeu și dacă plivești buruienile, plivește-le toate cu sârguință și cu îndărătnicie, numai melisa să n'o plivești, ci să-i porți de grijă, că numai ea e bună de leac și mântuitoare de păcate».

Astfel de povești ne spune sfântul benedictin seara când se liniștesc umbrele și se întind sub ramuri ca niște negre rase.

Puterea demonică a alcoolului, îi dă glas și-i stârnește amintirile, îi colorează cuvintele și-i ascuțesc glumele, de ne înfioară și încântă, când îl vedem ducându-și paharul la gură și ne face să ne gândim că pentru un astfel de om frumosul gest al Regelui din Tule ar fi un păcat de neiertat căci dacă l-ar face, n'ar mai vorbi și multele taine, ce dorm ascuns în cuprinsul mănăstirilor, ar rămânea deapururi neștiute de nimeni.

Nr. 320/protop. 1919

(330) 1—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de învățători la școlile confesionale din comunele mai jos însemnate se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Tel. Rom.»

1. **Blășel**, cu salar din repartitie dela popor în suma de 600 coroane, restul întregire dela stat, cvartir în natură, 1 stânjîn de lemne și grădină în natură.

2. **Curciu**, cu salar din repartitie dela popor în suma de 400 cor. iar dela Prea Ven. Consistor Arhid. în suma de 200 cor. restul întregire dela stat, cvartir în natură și grădina în natură.

3. **Păucea**, cu salar din repartitie dela popor în suma de 400 cor. iar dela Prea Ven. Consistor arhid. în suma de 200 cor. restul de cvartir și de grădină.

Învățătorii aleși pe lângă îndatoririle prescise de normele în vigoare, sunt datori să instrueze și în școala de repetiție, iar în Dumineci și sărbători să conducă copiii la biserică și să cânte cu ei la sf. liturgie.

Concurenții au să și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare în termenul arătat, subsemnatului oficiu protopresbiteral, și înainte de alegere a se prezenta poporului în biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cântări.

Mediaș, la 6 Octomvrie nou 1919.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Mediașului în conțelegere cu comitetele parohiale.

Romul Mircea
protopop.

Nr. 399/919

(331) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului I. de învățător dela școala noastră confesională din **Crihalma** tractul **Cohalm** să publică concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român» Sibiu.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar fundamental 1200 cor. anual dela comuna bisericească. Restul și urcările de salar dela stat, ajutor votat deja.

2. Relut de lemne 20 cor.

3. Cvatir în natură.

4. Grădină de legumi $\frac{1}{8}$ jug.

Dela concurent să cere:

a). să conducă copii în Dumineci și sărbători la biserică și să cânte cu ei răspunsurile liturgice.

b). Să formeze cor în mai multe voci cu copii de școală.

c). Să formeze cor în mai multe voci cu tinerimea adultă, pentru ce va primi o remunerație specială (deosebită).

d). A instrua școala de repetiție.

e). A instrui și conduce școala de pomărit.

f). A cânta la utrenie la strană în Dumineci și sărbători.

Doritorii de a ocupa acest post sunt obligați a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în comună spre a face cunoștință cu poporul și a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic.

Rugările provăzute cu acele necesare să se trimită în termenul fixat în concurs la oficiul protopresbiteral Cohalm.

Din ședința comitetului parohial ținută la 11/IX v. 1919.

Stena, în 1 Octomvrie 1919.

Oficiul protopopesc gr. or. al Cohalmului.

Dionisie Bucur m. p. **George Ghinde m. p.**
paroh preș. inv. penz. notar.

Văzut: **Ieronim Buzea**
cand. ofic. protopopesc.

Doi băieți

cu școală românească și deplin sănătoși se primesc imediat ca elevi în
Tipografia arhidiecezană din Sibiu.

Redactor responsabil: Mateiu Voileanu.

Nr. 355/919

(332) 1—3

Concurs

Pentru întregirea unui post învățătoresc (IV) la școala ortodoxă română din **Rahău** să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român.

Emolumentele sunt:

Salar 600 cor. dela comuna bisericească restul întregire dela stat.

Relut de cvartir și grădină.

Cererile instruite conform normelor din vigoare au să fie așternute în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Sebeș, 7 Octomvrie 1919.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Sergiu Medeanu
protopresbiter.

Nr. 355/prot. 1919

(312) 3—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor vacante de învățători dela școlile confesionale din parohiile **Poplaca** și filiala **Mândra** să publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român.»

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt: salarul legal cu adausele recerute solvibil parte dela parohie parte din ajutor de stat, relutul de cvartir și grădină.

Cel ales este dator a duce elevii Dumineca și sărbătoarea la biserică, a cânta cu ei liturgia, deasemenea are datoriță a providea învățământul și în școala de repetiție.

Doritorii a ocupa unul din aceste posturi să-și înainteze în termenul deschis cererile instruite cu documentele cerute (Atestat de botez, Atestatul ultimei clase medii, Diploma de învățător și eventuale atestate de serviciu) subsemnatului oficiu protopresbiteral, având întru cât nu sunt cunoscuți a să prezenta și în parohie spre a-l cunoaște și poporul.

Sibiu în 12 Septemvrie 1919.

Dr. Ioan Stroia
protopresbiter.

Nr. 475/1919

(299) 3—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III. **Boerani** din tractul **Cetății-de-peatră**, în cf. cu ordinul consistorului din 20 August a. c. Nr. 5901 Bis. se publică concurs repetit cu termen de 30 zile dela întâia publicare în «Telegraful Român.»

Venitele sunt cele cuprinse în coala B. a dotației dela stat.

Reflectanții sunt poștiți a-și înainta petițiile de concurs subsemnatului oficiu în termenul arătat și a se prezenta și în parohie ca concurenți.

Lăpușul-unguresc, la 2/15 Sept. 1919

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al tractului «Cetatea-de-peatră» în conțelegere cu comitetul parohial.

Andrei Ludu
protopop.

Nr. 491/1919

(324) 3—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III **Vima-mare** din protopresbiteratul **Cetății-de-peatră** se publică concurs repetit cu termen de 30 zile în «Telegraful Român.»

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele statorite în coala B. de congruă.

Concurenții să-și înainteze petițiile de concurs cu documentele de lipsă subsemnatului oficiu în termenul indicat și pe lângă observarea restricțiilor §-ului 33 din Regulamentul pentru parohii să se prezinte în vre-o sărbătoare în parohie, ca concurenți.

Lăpușul-unguresc, la 10 Sept. 1919.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al tractului «Cetatea-de-peatră» în conțelegere cu comitetul parohial.

Andrei Ludu
protopop.

(249) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea alor două locuri de învățători la școala confesională gr.-or.-română din **Sadu**, protop. Sibiu, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român.»

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sânt:

a) Pentru postul I. Salar dela comuna bisericească cor. 600, restul de la stat.

b) Pentru postul al II-lea înființat în 1914 cor. 100 de la comuna bisericească, restul să va cere dela stat.

Relut de cvartir legal, de la comuna bisericească.

Dela concurenți, pe lângă instruirea elevilor din școala cotidiană și de repetiție, se cere a conduce elevii în Dumineci și sărbători în biserică și a cânta cu ei la Sf. Liturgie.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi au a-și așterne rugările însoțite cu documentele cerute oficiului protopresbiteral gr.-or. în Sibiu, și a să prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică pentru a face cunoștință cu poporul.

Sadu, la 29 Iulie 1919.

Ioan Popica
notar.

Dimitrie Bunea
paroh—preș.

Sibiu, 26 August 1919.

Văzut: În absența Dlui protopresbiter

Cand'id Popa
subrevizor școlar.

(327) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător la școala confesională gr. or. din **Armeni**, protopresbiteratul **Mercurei** se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Tel. Rom.»

Emolumentele sunt:

1. Salarul legal anume: Dela comuna bisericească Cor. 600 restul e votat din partea statului.

2. Relut de cvartir (dela biserică.)

3. Relut de grădină (dela biserică.)

Dela învățător, pe lângă instruirea elevilor de toate zilele și de repetiție, să cere ca să conducă corul bisericesc în Dumineci și sărbători în biserică.

Concurenții sunt îndatorați a se prezenta în comună pentru a se face cunoscuți poporului.

Cererile de concurs provăzute cu toate documentele prescise se vor înainta oficiului protopresbiteral gr. or. în Mercurea în termenul deschis.

Armeni, la 8 Septemvrie 1919.

Vasile Spătar,
preș.

Moise Opris,
notar.

Văzut: **Avr. S. Pecurariu**
prot.

Nr. 287/1919

(226) 2—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școlile confesionale din comunele mai jos însemnate, protopresbiteratul **Câmpenilor** se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român.»

1. **Peleş**, cu salar de 600 coroane din repartitie, cvartir și grădina în natură și 2 stângini de lemne.

2. **Ponorel**, cu salar de 1200 coroane din repartitie, cvartir și grădina în natură.

3. **Vidra de jos**, cu salar de 1000 coroane din repartitie, cvartir și grădina în natură.

Întregirea de salar pentru toate posturile e asigurată dela stat.

Învățătorii aleși sunt datori a conduce copiii în Dumineci și sărbători la biserică, a cânta cu ei la sf. liturgie și a providea instrucțiunea și în școala de repetiție.

Cererile să se înainteze subsemnatului oficiu în termenul arătat și să se prezinte în comună spre a face cunoștință cu poporul.

Câmpeni, la 22 Septemvrie 1919.

Oficiul protopresbiteral român ortodox al Câmpenilor.

Petru Popovici
protopresbiter adm.

Censurat prin: Căp. Boiu

Editura și tiparul tipografelei arhidiecezane.